

Hölgyeim és Uraim!

Tisztelt Ünneplő Közönség!

A Magyar Tudomány Ünnepe országos programsorozata immár 13. alkalommal kívánja segíteni a napjaink fokozódó információáradatában való tudatos eligazodást a nagyközönség számára, hiteles információkkal, a tudomány naprakész eredményeinek bemutatásával. Széchenyi István gróf születésének 225. évfordulója arra kötelez, hogy emlékezzünk Széchenyinek, mint a Magyar Tudományos Akadémia megalapítójának célkitűzésére, a tudományok magyar nyelven való művelésére, valamint a mindennapokban használt szaknyelvi kifejezések közérthetőségének alapvető követelményére.

Fel kell ismerni, hogy a társadalmi szerepek átalakulása, a gazdasági és területi átrendeződés, a mai modern embert is folyamatos önmeghatározásra ösztönzi, mintegy velejárójaként a vállalt vagy sorsszerűen elrendelt egyéni szerepvállalásoknak. A nyelv és az identitás kérdése napjaink egyik legégetőbb problémája. Az Akadémia 1846. évi közgyűlésének nyitóbeszédében Széchenyi a szellemi hidak fontosságáról értekezik. Ennek is megvan az aktualitása.

Széchenyi a Világ című művében feltűnik egy kifejezés, a „közértelmesség” amely a legnagyobb magyar életét kutatók szerint Széchenyi István egyik kedvelt jelentéssűrítő fogalma volt. A találó kifejezés egyszerre foglalja magában a közművelődést, a civilizáltságot és a tudományok fejlettségét.

Kétségtelen: e három tényező egymástól elválaszthatatlan, s együtt ad képet egy társadalom állapotáról. A kutatóktól napjainkban is elvárható, hogy minél érthetőbben el tudják magyarázni, hogy hol tart, mire képes ma a tudomány, és melyek a legfontosabb jövőben megoldandó problémák.

Ennek értelmében célkitűzésünk, hogy az Akadémia a lehető legszélesebbre tárja kapuit a nyilvánosság előtt, hogy minél vonzóbb programok keretében mutassuk be nem csupán tudományos eredményeinket, hanem kulturális értékeinket is.

Tisztelt Ünneplők!

Az idei rendezvénysorozat mottója – az „Oknyomozó tudomány” – jelzi, hogy a tudományos munka elmélyülést igénylő, aprólékos, évek, évtizedek alatt kidolgozott és a kutatói közösség által elfogadott módszereken alapuló tevékenység. A programok gazdag kínálatát böngészve az is látható, hogy az előadások egyre kevésbé szólnak egy-egy szűk szakterület eredményeiről: a jelenségek teljes körű megértéséhez gyakran több tudományág művelőinek összefogására vagy tudományterületeken átívelő kutatómunkára van szükség.

Néhány kiragadott példa a programkínálatból:

Hogyan kötődünk az anyanyelvhez, szűkebb és tágabb környezetünkhöz, és hogyan épül föl önazonosságunk? – ezekre a kérdésekre is választ kapunk a mai nyitó előadásban.

Lesz-e kenyér unokáink asztalán? – a kérdésre meteorológus és agrárkutató együtt ad tudományos megalapozottságú feleletet.

Melyek a környezetünkben található vírusok feltérképezésének új módszerei? – virológus szakember világítja meg ennek hátterét.

Melyek azok a pedagógiai módszerek, amelyek segítségével közvetíteni tudjuk a jövő generációja számára a legkorszerűbb ismereteket? – több előadás és konferencia keretében ismertetjük a kérdéskört.

A Magyar Tudomány Ünnepe programsorozata idén számos új elemmel, így például a tudományos élet képviselői és a politikai döntéshozók közös fórumával bővül. Ezen kívül első alkalommal rendezünk kerekasztal-beszélgetést a nők tudományban elfoglalt helyéről.

Tisztelt Hölgyeim és Uraim!

A Magyar Tudomány Ünnepe Programtanácsa elnökeként ezennel megnyitom a Magyar Tudomány Ünnepe idei rendezvénysorozatát.

Mindenkinek tartalmas szórakozást kívánok, és remélem, hogy a következő hetekben minél többen vesznek részt itt a Székházban, a kutatóintézetekben, a területi bizottságokban – határon innen és túl – programjainkon.